

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620200878
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3620200878.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú V. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenej v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov: otca R. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. V. XX a matky V. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. V. XX, o vydanie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske č.k. 1P/26/2020-9 zo dňa 05. augusta 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá Kristína dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú V. dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. s tým, že Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske uložil povinnosť v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia podať na súd návrh na nariadenie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak si to budú pomery naďalej vyžadovať. O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Na odôvodnenie tohto rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske dal podnet na začatie konania o vydanie neodkladného opatrenia podľa § 328 Civilného sporového poriadku, ktorým bude maloletá V. dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. z dôvodu, že rodiny maloletej /rodičia a ďalšie tri maloleté deti a dve už plnoleté deti/ obýva starý rodinný jednoizbový dom, zariadený iba najnutnejším starým nábytkom. Hygiena v domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Do domu je síce zavedená voda, prívod vody sa však nachádza len na vonkajšej stene. Kúpeľňu rodina nemá. V domácnosti taktiež nie je pripojená elektrická energia. Hygienické zariadenie je suché a nachádza sa za rodinným domom. Vykurovanie je zabezpečené prostredníctvom pece v kuchyni a kachlí na tuhé palivo v izbe. Maloletá V. je v evidencii úradu ako dieťa s problémovým správaním od roku 2010 z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Napriek intenzívnej práci s rodinou a vykonávaným opatreniam sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately však k zlepšeniu nedošlo. Opakovane bol podaný i podnet na trestné stíhanie rodičov maloletej za ohrozovanie mravnej výchovy. Uznesením OS Partizánske č.k. 2P/97/2018-38 zo dňa 21.1.2019 bolo maloletej V., jej súrodencom L. a W. a ich rodičom nariadené výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu, ktoré bolo realizované Centrom pre deti a rodiny v M.. Uložené výchovné opatrenie si však nesplnilo svoj účel. Uznesením OS Partizánske č.k. 1P/55/2019 zo dňa 28.10.2019 bolo nariadené nové výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu, ktoré bolo realizované Centrom pre deti a rodiny v M.. Nariadené výchovné opatrenie u maloletých detí L. a N. nesplnilo účel, preto bolo vzhľadom k zhoršujúcemu správaniu dňa 20.2.2020 vydané neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti

Centra pre deti a rodiny M., a to na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci nariadenia výchovného opatrenia. Maloletá V. bola v tom čase už tehotná. Jej správanie sa navonok zlepšilo, škola jej umožnila študovať formou individuálneho študijného plánu. Dňa 27.05.2020 sa na pôde úradu konalo spoločné stretnutie, na ktorom matka maloletej súhlasila, aby maloletá bola po pôrode umiestnená v zariadení na výkon rozhodnutia súdu spoločne s jej maloletým dieťaťom. Maloletá V. umiestnenie do zariadenia odmietala, trvala však na svojej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, opakovala, že svoje dieťa si nedá. Na základe uvedeného boli zrealizované kroky vedúce k zabezpečeniu zariadenia, v ktorom môže byť umiestnená maloletá matka so svojim novonarodeným dieťaťom. Dňa 25.06.2020 obdržali písomné oznámenie primárky detského oddelenia NsP Partizánske MUDr. Hudecovej, v ktorom sa uvádza, že dňa 24.06.2020 maloletá V. porodila dieťa menom M. Y.. Dňa 26.6.2020 ich kontaktovala maloletá V., ktorá v následnom osobnom pohovore uviedla, že starostlivosť o dieťa nezvláda, necíti sa na to, pričom nemá záujem o zabezpečovanie starostlivosti o dieťa. Preto žiadala, aby bolo maloleté dieťa umiestnené do CDR samé. Opakovala sice, že dieťaťa sa nechce úplne vzdať a verbalizovala, že v budúcnosti si chce s priateľom nájsť vhodné bývanie a o dieťa sa postarať. Počas celého rozhovoru však o dieťa absolútne nejavila záujem. Jej pozornosť bola sústredená výlučne na to, kedy môže sama odísť z nemocnice. Dňa 29.06.2020 ich opätovne telefonicky kontaktovala maloletá V., ktorá v telefóne uviedla, že od soboty 27.06.2020 je v domácom prostredí a že jej je celá situácia veľmi ľúto a svoj názor zmenila. Počas pohovoru na pôde úradu dňa 29.06.2020 sa maloletá V. vyjadrila, že má záujem ísť so svojim synom do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a zabezpečovať o svojho syna celodennú starostlivosť. Maloletá však odmietla možnosť, že by sa vrátila do nemocnice za dieťaťom a vyjadrila sa, že nakoniec svoj názor mení a súhlasí, aby jej syn išiel do zariadenia sám. Úrad preto podal na súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým má byť maloletý M. umiestnený v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Dňa 3.7.2020 ich telefonicky opätovne kontaktovala maloletá V., ktorá následne na pôde úradu počas pohovoru verbalizovala, že svoj názor opätovne zmenila, že jej je táto situácia veľmi ľúto, ale chce ísť spolu so svojim synom do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a zabezpečovať o neho starostlivosť. V súčasnej dobe menovaná i naďalej prejavuje záujem zabezpečovať starostlivosť o svojho syna a tento názor doposiaľ nezmenila. Vzhľadom na túto skutočnosť je v záujme maloletého M., ako i jeho maloletej matky budovanie ich vzájomnej vzťahovej väzby a z toho dôvodu úrad navrhuje jej umiestnenie do zariadenia za účelom realizácie osobnej starostlivosti o maloletého v podmienkach a pod dohľadom centra pre deti a rodinu.

3. Súd prvej inštancie zistil, že uznesením zo dňa 09.07.2020 č.k. 1P/26/2020-7 začal podľa § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/ konanie o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým bude maloletá V. zverená dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A.. Zo spisu súdu sp. zn. 4P/24/2020 bolo zistené, že podľa fotokópie rodného listu sa maloletý M. Y. narodil dňa XX.XX.XXXX v T. matke V. Y., nar. XX.XX.XXXX. Otec v rodnom liste uvedený nie je. Zo spisu súdu sp. zn. 4P/24/2020 bolo zistené, že uznesením zo dňa 06.07.2020 č.k. 4P/24/2020-21 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého M. Y., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. a to na dobu 6 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia a uložil každému, kto má maloletého M. Y., nar. XX.XX.XXXX u seba za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dočasne odovzdať maloletého M., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A.. Predmetné uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 06.07.2020.

4. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 2 ods. 1 a § 360 ods. 1, 2 CMP v spojení s § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 329 ods. 1 až 3, § 331 ods. 1 prvá veta, § 332 ods. 1, § 336 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/ a podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Uviedol, že maloletá V. dňa XX.XX.XXXX porodila dieťa menom M. Y., ktorý bol uznesením súdu dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. z dôvodu, že maloletá matka nie je schopná zabezpečiť mu riadnu starostlivosť a otcovstvo k maloletému nie je určené. Maloletá najskôr uviedla, že starostlivosť o syna nezvláda, necíti sa na to a žiadala, aby bol zverený do starostlivosti centra pre deti a rodiny. Opakovala, že sa dieťaťa nechce úplne vzdať a v budúcnosti sa chce oň starať. Následne kontaktovala úrad práce s tým, že zmenila názor. Následne mala záujem ísť so svojim synom do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a zabezpečovať starostlivosť oňho, nemala však záujem byť s ním v zariadení a tak zmenila názor. Následne opätovne kontaktovala úrad práce s tým, že svoj názor zmenila a chcela by zabezpečovať starostlivosť o syna. Centrum pre deti a rodiny A. však oznámilo, že vzhľadom k tomu, že maloletá po pôrode syna viackrát zmenila svoj názor v súvislosti so zabezpečením jeho starostlivosti v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, už z kapacitných dôvodov nebolo možné jej súbežné umiestnenie spoločne so synom. Z dôvodu nerozhodnosti maloletej matky a v záujme budovania citovej väzby k maloletému synovi má súd za to, že pre stabilizovanie pomerov v rodine je v záujme maloletej byť dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A., do starostlivosti

ktorého je dočasne zverený aj jej maloletý syn, a to na čas do 06.01.2020 (kedy uplynie 6 mesiacov od vykonateľnosti uznesenia súdu zo dňa 06.07.2020 č.k. 4P/24/2020-21). Podľa jej posledného vyjadrenia má maloletá matka záujem o osobnú starostlivosť o svojho syna a túto by mohla maloletému zabezpečiť v centre pre deti a rodiny pod odborným vedením zamestnancov. Takýmto spôsobom bude zabezpečený priestor pre budovanie vzťahovej väzby medzi dieťaťom a matkou a požadovanou starostlivosťou o novorodenca. Na základe uvedených skutočností, prihliadajúc na najlepší záujem maloletej, súd nariadil neodkladné opatrenie ako je uvedené. Z dôvodu, že neodkladné opatrenie bolo nariadené pred začatím konania vo veci samej, súd Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske uložil povinnosť podať meritórny návrh na nariadenie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak si to budú pomery naďalej vyžadovať. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podala včas odvolanie matka maloletej V.. Uviedla, že maloletá V. chcela mať svojho maloletého syna M. pri sebe a preto súhlasila s tým, že sa o neho bude starať v Centre pre deti a rodinu v A.. Oni sami žijú vo veľmi ťažkých podmienkach, ktoré im ďalšie maloleté dieťa nedovoľujú prijať. Sama maloletá V. je na tieto podmienky zvyknutá, nikdy nebola od rodičov odlúčená a veľmi ťažko zvláda umiestnenie do Centra v A.. Je síce teraz so svojím synom, ale je z celej situácie vystresovaná a to do tej miery, že sa o syna nemôže starať. Často domov volá, píše a neustále plače. Prestala jesť a prosí ju, aby si ju vzala naspäť domov. Novému prostrediu sa maloletá nevie prispôbiť a je to pre ňu ohrozujúce. Preto matka maloletej žiada o zrušenie neodkladného opatrenia s tým, že sa budú snažiť, spolu s babkou maloletej V., vytvoriť pre maloletú také podmienky, aby svojho syna M. často navštevovala a budovala si s ním vzťah.

6. Kolízny opatrovník maloletej V. k odvolaniu jej matky uviedol, že maloletá V. bola na základe napadnutého uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia dňa 6.8.2020 umiestnená do Centra pre deti a rodiny M. - A.. Od umiestnenia menovanej bol úrad v pravidelnom v kontakte s pracovníkmi zariadenia, z dôvodu realizácie ďalších opatrení SPODaSK. Pracovníci zariadenia verbalizovali, že maloletá nie je stotožnená s jej umiestnením a neustále spochybňuje svoje rozhodnutie zabezpečovať starostlivosť o svojho syna. Vzhľadom na jej značnú emocionálnu labilitu jej bola prostredníctvom psychológov zariadenia poskytnutá opakovaná psychologická pomoc. Napriek intenzívnej práci viacerých psychológov maloletá nemenne verbalizuje, že svoj pobyt v zariadení nezvláda a chce sa vrátiť domov. Zároveň prezentuje, že aktuálne sa necíti po citovej a fyzickej stránke schopná postarať sa o svoje dieťa a javí sa, že jej umiestnením nedošlo k vytvoreniu žiaducej citovej a vzťahovej väzby medzi matkou a dieťaťom. Dňa 11.08.2020 bola úradu doručená správa z Centra pre deti a rodiny M. - A., v závere ktorej je odporúčaný návrat maloletej V. do domáceho prostredia. Na základe týchto skutočností odporučil kolízny opatrovník odvolaniu matky maloletej V. vyhovieť.

7. Dňa 26.08.2020 úrad kolízneho opatrovníka maloletej V. súdu prvej inštancie oznámil, že maloletá V. dňa 25.08.2020 podpísala vyhlásenie - privolenie na osvojenie svojho syna maloletého M.. Z tohto dôvodu úrad podal na súd prvej inštancie návrh na začatie konania o vyslovenie osvojiteľnosti u maloletého M..

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušiť a konanie podľa § 391 ods. 1 CSP zastaviť z nasledovných dôvodov:

9. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danej veci napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli.

10. Z obsahu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že dôvodom, pre ktorý súd nariadil neodkladné opatrenie o dočasnom zverení maloletej V. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. bola skutočnosť, že maloletá V. prejavovala záujem o svojho syna maloletého M. a z dôvodu jej nerozhodnosti a v záujme budovania jej citovej väzby k maloletému synovi, ktorý je už v menovanom zariadení umiestnený na základe rozhodnutia súdu je v najlepšom záujme maloletej V. byť dočasne zverená do starostlivosti menovaného zariadenia, kde by sa maloletá mohla o svojho syna pod odborným vedením zamestnancov starať a takýmto spôsobom bude zabezpečený aj priestor pre budovanie vzťahovej väzby medzi dieťaťom a matkou a požadovanú starostlivosťou o novorodenca.

11. Odvolací súd po preštudovaní veci uznáva, že uvedené skutočnosti, ktoré viedli súd prvej inštancie k nariadeniu neodkladného opatrenia predstavovali bolo dôvodné hodnotiť ako podmienky potreby bezodkladnej úpravy pomerov na strane maloletej V. nariadením neodkladného opatrenia.

12. Tieto podmienky sa však medzičasom zmenili. Maloletá V. podľa obsahu odvolania svojej matky i vyjadrenia kolízneho opatrovníka, ktoré je založené na správe Centra pre deti a rodiny A. umiestnenie do uvedeného zariadenia nezvláda, napriek opakovanej odbornej psychologickej pomoci je emocionálne

labilná, spochybňuje svoje rozhodnutie zabezpečovať starostlivosť o svojho syna a nakoniec v dôsledku svojho stavu sa už necíti po fyzickej ani citovej stránke schopná starať sa o syna. Jej umiestnením nedošlo k vytvoreniu želaných citových väzieb medzi ňou a jej synom maloletým M. a dňa XX.XX.XXXX podpísala maloletá V. privolenie na osvojenie maloletého syna.

13. Je zrejmé, že účel, ktorý sledovalo nariadené neodkladné opatrenie súdu prvej inštancie sa nenaplnil a z dôvodu ochrany psychického a fyzického zdravia maloletej V. je nevyhnutné, aby sa táto vrátila do svojho domáceho prostredia, do starostlivosti svojich rodičov.

14. Sledujúc najlepší záujem maloletej Kristíny preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia zrušil a konanie, ktoré súd prvej inštancie z úradnej povinnosti začal o nariadenie tohto neodkladného opatrenia na podnet úradu kolízneho opatrovníka maloletej zastavil.

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).